

NÅGOT OM SADELMAKARETORPET,

TORP under HÅLLINGSTORP i Vist socken

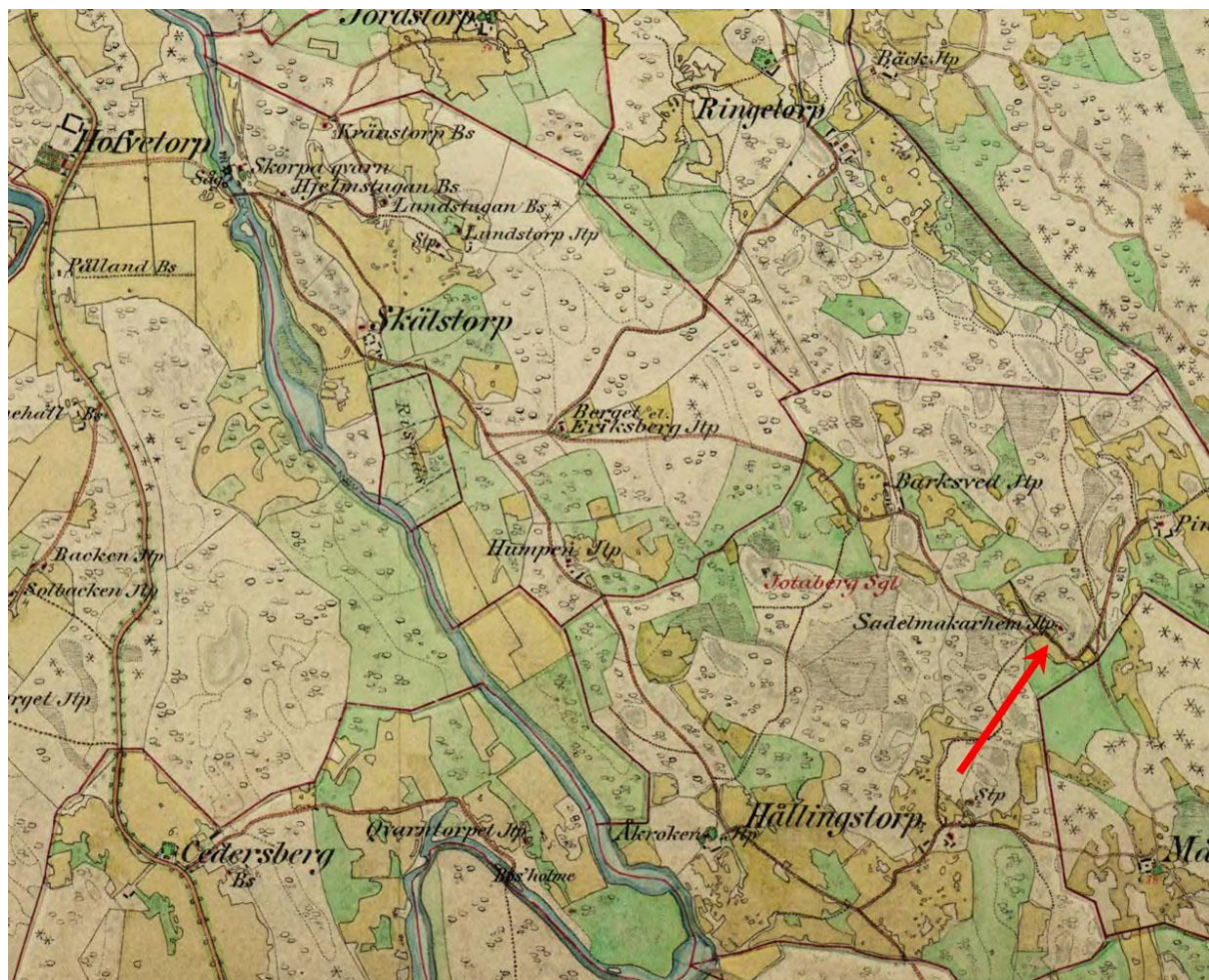
Även benämnt Sadelmakarhemmet, Salmakarhemmet

LÄGE

Koordinater: (RT90)

S/N 6462879

V/Ö 1498219

BRUKARE- OCH BOENDELÄNGD FÖR SADELMAKARETORPET

Pigor och drängar redovisas här endast undantagsvis.

Vid avvikelser mellan uppgifter i husförhörböcker och födelse-, dop- och dödböckerna har här uppgifterna i de senare ansetts gälla.

1767 –1817

Torpare Swen Larsson *1741-09-22 i Grebo. †1817-05-06 Bouppteckning:
Hanekind/1817/12/3387.

h. Stina Jönsdotter *1741-09-15 i Vist. †1810-07-28 Bouppteckning:
Hanekind/1810/11/4042.

Gifta 1769-12-28.

Barn:

s. Jöns *1770-05-11 i Vist. †1770-06-01 (Kikhosta).

Anm. Oäkta enligt födelseboken, se nedan!

s. Lars *1772-01-25 i Vist.

d. Maria *1774-11-14 i Vist. †1775-09-14 (Kikhosta).

d. Christina *1776-11-05 i Vist.

s. Johannes *1779-08-20 i Vist. †1793-11-22. (Kikhosta).

d. Anna Christina *1782-01-08 i Vist.

s. Anders *1785-04-24 i Vist.

Ur Vist C:4 (1761-1863) pag 29:

Oäkta Jöns i Sadelmakarehemmet, född 1770-05-11, döpt 1770-05-13. Den nämnde fadren befriade sig med ed. Moder Stina Jönsdotter. Vittnen Swen i Pinnerum, Petter ibid, Olof i Barkesved, hustru Brita och Liskan i Mårstorp. Barnet dödde samma år den 1 juni.

Ur Vist F:1 (1804-1863) pag 17:

Död Stina Jönsdotter 1810-07-28. Född 1741-09-15 i Norrberga. Fadern bonde därstädes Jöns i Mellangården. Modern Kierstin Nilsson. År 1769 om julen gifte sig med sin efterlevande man Sven Larsson från Salmakarhemmet. Haft 6 barn varav 4 leva. Begrovs den 5 augusti. Lungsot. 69 år. Gift.

Ur Vist F:1 (1804-1863) pag 31:

Död Sven Larsson 1817-05-06. Född ~~1741-09-29~~ i Grebo i Lilla Tjugomålen där hans föräldrar voro torparefolk. 1761 kom hit till dåvarande sockneskomakaren och 1762 blev sjelv antagen till sockneskomakare det han var i 5 år, varefter han blev gårdsskomakare på Säby och fick Salmakarhemmet, där han tillika var torpare och även då gifte sig med Stina Jönsdotter som dog 1814. Haft 6 barn varav 4 leva. Begrovs den 11 (maj). Lungsot. 76 år. Änkling.

- 1) Felaktig uppgift. Sven Larsson föddes enligt födelseboken 1741-09-22.
- 2) Felaktig uppgift. Stina Jonsdotter avled 1810-07-28.

1809-1824

Torparen Lars Svensson *1772-01-22 i Vist. †1824-01-17 Bouppteckning:
Hanekind/1824/13/1565.

h. Greta Lisa Eklund *1774-11-17 i Löth. <Det finns flera socknar med namnet Löt,
Greta Lisa har ej påträffats i någon av dessa/ HH>

Gifta 1809-05-21.

Barn:

- s. Sven Peter *1810-07-01 i Vist. †1811-05-04. (Slag)
- s. Anders Fredrik *1812-03-02 i Vist.
- d. Stina Maria *1814-10-03 i Vist.
- s. Sven Peter *1817-04-12 i Vist.
- s. Carl Gustav *1820-09-11 i Vist. †1820-11-28 (Slag).

Barnhusbarn Lovisa Wallwijk *1804-10-24 i Stockholm.

Inflyttade 1813. Flyttade 1822 som piga till Barkesved.

Lars Svensson var son till den föregående torparen på stället Swen Larsson och dennes hustru Stina Jonsdotter.

Greta Lisa, som inflyttade från Hagen, var dotter till muraren Petter Eklund i Hagen under Bostorp och dennes hustru Maria Söderberg. Efter makens död flyttade Greta Lisa och barnen 1824 till Åkroken där hennes svåger Magnus Arwidsson var torpare.

1824-1860

Torparen Lars Arwidsson *1791-02-12 i Vist. †1860-01-12 (bröstsjukdom). Bouppteckning:
Hanekind/1860/19/2105.

h. Greta Lisa Carlsdotter *1792-07-14 i Västra Ny. †1879-02-16 (bröstsjukdom).

Gifta 1819-12-13 (i Västra Ny).

Barn:

d. Anna Gustafwa *1820-01-19 i Västra Ny.

Anna Gustafwas son oäkta Johan Fredrik *1843-11-23 i Vist. †1844-10-25.
Bröstsjukdom.

s. Carl Magnus *1822-03-24 i Vårdnäs. †1825-01-25
(*Olycka, stöp i en källa och blev död*).

d. Clara *1829-05-23 i Vist. †1830-05-11 (bröstsjukdom).

s. Johan Gustaf *1831-05-12 i Vist.

s. Carl Magnus *1834-04-12 i Vist.

s. Lars August *1838-01-28 i Vist.

Lars Arwidsson med familj inflyttade från Vårdnäs 1824.

Sonen Johan Gustaf blev livgrenadjär med namnet Hjelm och flyttade 1849 till Hållingstorps soldattorp (Rote nr 26).

Greta Lisa Carlsdotter bodde kvar efter makens död hos sonen Carl Magnus som övertagit torpet.

Gifta drängen Carl Gustaf Carlsson *1815-09-11 i Västra Ny.

h. Anna Gustava Larsdotter *1820-01-19 i Västra Ny.

Gifta 1845-07-04.

Barn:

s. Johan Magnus *1845-10-22 i Vist. †1856-10-27 (Scharlakansfeber).

d. Augusta Charlotta *1849-05-13 i Vist.

d. Emma Johanna *1852-07-25 i Vist.

Carl Gustaf Carlsson inflyttade som dräng 1842 från Barkesved. År 1845 gifte han sig med en av "husets döttrar".

Anna Gustava Larsdotter var dotter till ovanstående torpare Lars Arwidsson och dennes hustru Greta Lisa Carlsdotter.

Familjen flyttade 1847 till Barkesved men flyttade åter till Sadelmakaretorpet 1851. Flyttade 1856 till Lilla Långnäs.

Ur Vist F:1 (1804-1863) pag 200:

Död Lars Arvedsson 1860-01-12. Sadelmakarehemmet. Född 1791-02-12. Föräldrar f.d. torparen Arvid Bjuggren och hustru Anna Stina Svensdotter i Barkesved. Gift 1819 med pigan Greta Lisa Carlsdotter från Säby. Haft 6 barn, 4 söner och 2 döttrar, av vilka 3 söner och 1 dotter kvarleva. Bröstsjukdom. 68 år, 11 månader. Gift.

Ur Vist C:7 (1871-1880) pag 289:

Död 1879-02-16, begravd 1879-02-23 Greta Lisa Carlsdotter. Inhyses fattighjon i Sadelmakaretorpet. Änka efter torparen därstädes Lars Arvedsson. 86 år, 7 månader, 4 dagar. Änka. Bröstsjukdom.

1859-1901

Torparen Carl Magnus Larsson *1834-04-12 i Vist. †1901-04-17 (Bröstsjukdom).

h. Christina Carolina Wiqvist *1839-08-24 i Klockrike. †1919-01-22 (Hjärtsvaghet).

Gifta 1857-12-27.

Barn:

d. Hedda Charlotta *1859-09-19 i Vist. †1953-09-16.

s. Carl Johan *1862-12-11 i Vist.

d. Ida Christina *1868-06-01 i Vist.

d. Johanna *1871-11-29 i Vist. †1895-03-15.

d. Hilda Maria *1876-06-21 i Vist.

d. Anna Lovisa *1878-08-10 i Vist. Flyttade 1909 som torparehustru till Gatan under Säby. †1951-04-08.

s. Hjalmar *1881-02-08 i Vist.

Carl Magnus Larsson var son till den föregående torparen på stället Lars Arwidsson och dennes hustru Greta Lisa Carlsdotter.

Christina Carolina Wiqvist var dotter till rättsaren Anders Wiqvist i Hassla, Klockrike socken och dennes hustru Christina Carlsdotter.

Ur Vist EI:2 (1895-1917) pag 18:

1901-04-17 död Karl Magnus Larsson. Torpare från Sadelmakaretorpet. Född 1834-04-12. Sid. 47 i församlingsboken. Bröstsjukdom. Begravd 1901-04-26.

1901-1915

Torparen Carl Johan Larsson *1862-12-11 i Vist. †1915-04-30.

Carl Johan Larsson var son till den föregående torparen på stället Carl Magnus Larsson och dennes hustru Christina Carolina Wiqvist.

Carl Johan förblev ungarl. Hushållet sköttes av modern Christina Carolina.

1915-1958

Torparen Hjalmar Larsson *1881-02-08 i Vist. †1958-11-10.

h. Anna Matilda Karlsson *1880-05-06 i Vist. †1956-12-17.

Gifta 1921-03-15.

Barn:

s. Karl Arvid Hjalmar *1921-06-23 i Vist. (Tvilling).

s. Olof Gustaf Adolf *1921-06-23 i Vist. (Tvilling).

s. Sven Valfred *1922-12-17 i Vist. †1994-11-13.

Hjalmar Larsson var bror till Carl Johan Larsson, den föregående torparen på stället.

Anna Matilda Karlsson var dotter till hemmansbrukaren Johan August Carlsson i Vreta och dennes hustru Johanna Mathilda Andersdotter. Anna Matilda kom till Sadelmakaretorpet som hushållerska 1913.

1958-2011

Torparen mm. Karl Arvid Hjalmar Larsson *1921-06-23 i Vist. †2011-08-30.

För flera av torparna i Sadelmakaretorpet finns tillgängliga bouppteckningar. Förutom hemmets ekonomiska situation redovisas i dessa en ögonblicksbild av familjen. Den senare redovisas nedan, för ökad läsbarhet lätt moderniserad.

Med tanke på att ladugården vid Sadelmakaretorpet flyttades till Bjärka-Säby Fornhem ca 1920 redovisas här också det i bouppteckningarna angivna husdjursbeståndet.

År 1817 den 12 maj, blev på begäran laga bouppteckning förrättad efter avlidne änkomannen **Sven Larsson** i Sadelmakarehemmet och Vist socken, som avled den 6 i nämnda månad av innevarande år, och efterlämnat fyra barn 2 söner och 2 döttrar nämligen:

Sonen Lars, myndig, torpare i Sadelmakarehemmet.

Sonen Anders Qwist även myndig, sockenskomakare i Vist och boende i Stora Fallemo i nämnda socken.

Dottren Stina gift med daglönaren Petter Nilsson i Vrettorpet och Rystads socken samt

Dottren Anna; omyndig och 35 år gammal vars rätt bevakades av dess förmyndare hemmansbrukaren Petter Månsson i Mårstorp och Vist socken.

Sterbhusets tillgångar uppgavs av sonen Lars som tillsades att det ärligen och redeligen uppgiva, varefter förrättningen företogs i efterföljande ordning nämligen . . . .

År 1824 den 1 mars, blev bouppteckning förrättad efter Torparen **Lars Svensson** i Sadelmakarehemmet Vist socken, som genom döden avled den 17 sistlidna januari och jämte sin hustru Greta Lisa Eklund efterlämnat 3 barn nämligen:

Son Anders Fredrik 12 år, Dottern Stina Maja 9 år samt son Sven Petter 6 år gammal vilkas rätt bevakades av deras farbror skomakaren Anders Qwist i Hagstugan på Bostorps ägor och samma socken, som sig till detta ändamål inställt.

Sedan änkan blivit erinrad att boet till alla delar uppgiva och ingenting därav undandölja företogs bouppteckningen på sätt som följer nämligen . . . .

År 1860 den 23 januari blev på begäran laga bouppteckning förrättad efter torparen **Lars Arfwidsson** i Salmakaretorpet, Holingstorps ägor Vist socken, som med döden avled den 13 dennes, och har jämte sin efterlevande hustru Greta Lisa Carlsdotter efterlämnat 4 barn nämligen

Livgrenadjären Johan Gustaf Hjelm i Göttorp och Carl Magnus, torpare i i Salmakaretorpet samt Lars August, dräng i Pinnerum och dottern Anna Gustafwa, gift med tegelarbetaren Carl Gustaf Carlsson i Cedersberg, alla myndiga och boende inom Vist socken. Boet uppgavs av änkan som framlämnade följande . . . .

BOSKAPSBESTÅND ENLIGT BOUPPTECKNINGAR

	Kor	Kvigor	Stutar	Får	Lamm	Svin
1817	1					
1824	1	1		2	1	
1860	1		1	1		1

Sadelmakaretorp

Postadr.: Bjärka-Säby.

Areal: Total 5 ha. Tax.-v. jordbr.-v. 6.000.

Jordart: Mullrik styv lerjord ("dungjord").

Manbyggn. av trä, uppf. 1863 av Fredrik Larsson. 1 vån., 1 läg., 1 rum, 1 kök. Ekonomibygn.: Ladug., magasin, visthusbod o. svinhus. 2 oxar, 3 kor, 4 svin. Gården ligger 3 km. från jvst.

Nuv. arr. har brukat gården sedan 1901, då han övertog den efter sin fader.

Äg.: Oscar Ekmans barn.

Arr.: Hjalmar Larsson f. 1881 i Vists förs., son till Carl M. Larsson o. Kristina f. Viqvist, gift med Anna f. Karlsson 1880 i Vists förs., dotter till J. A. Karlsson o. Johanna f. Persson, barn: Arvid o. Olle f. 1921, Sven f. 1922.

Ur Sveriges bebyggelse. Uppgifter från ca 1950.

Sadelmakaretorpet 2011-06-04.

2014-10-17/ HH